

CENA

PREN

Miesięc...
Lwowie 3 zł 30 gr.,
kwartalnie 9 zł 40 gr.,
z dostawą do domu
i w całej Polsce
z przesyłką pocztową
3 zł 60 gr.,
kwartalnie 10 zł 20
gr., zagranicą mie-
sięcznie 5 zł 50 gr.,
kwartalnie 16 zł.,

Straków
Biblioteka Jagiellońska

KURJER LWOWSKI

wychodzi codziennie o godzinie 6 rano.

Redakcja
i Administracja
ul. Ossolińskich 15
Telefon redakcji
32-19, w nocy 29-19.
Telefon admini-
stracji 19.
Konto PKO 140.561.
Adres dla telegra-
mów: Kurjer Lwow-
ski, Lwów.
Rękopisów nie
zwraca się.
Redaktor naczelny
przyjmuje: od 5-6
po południu.

O przerwę w letargu sejmowym.

Lwów, 26 sierpnia.

(h) Od szeregu dni sytuacja Pol-
ski na zagranicznym terenie poli-
tycznym, zarówno jak i wewnętrzne
położenie naszego Państwa, stoją
pod znakiem niepowodzeń.

Dalecy od chęci **niepotrzebnego**
alarmowania opinii publicznej i nie
mając wcale zamiaru przedstawia-
nia bieżących spraw w zbyt czar-
nych kolorach, chcemy jednak zwró-
cić uwagę odpowiedzialnych i kom-
petentnych czynników na ów nie-
domyślny dla nas rozwój wydarzeń,
a to tembardziej, że przypadają one
w okresie, w którym **organa powo-
lane do sprawowania normalnej**
kontroli nad całokształtem polityki
państwowej są zupełnie nieczynne.

Mamy w tej chwili na myśli **Sejm**
i Senat. Te obydwa ciała ustawo-
dawcze są — wedle konstytucji —
organami władzy zwierzchniej Na-
rodu. do nich należy kontrola go-
spodarki państwowej i one to
(zwłaszcza Sejm) przez takie czy
inne ustosunkowanie się do rządu,
inne ustosunkowanie się do rządu,
mają możność wyrażania opinii sfer
społeczeństwa przez siebie repre-
zentowanych o poszczególnych po-
czynaniach władzy wykonawczej.

Sześć tygodni mija od chwili, w
której „spracowany” Sejm, po u-
chwaleniu w trzech czytaniach u-
stawy o reformie rolnej „rozjechał
się na letnie wywczasysy.

Tymczasem sprawy publiczne w
kraju biegają swoim torem, a na
szerokim świecie zupełnie **nie na-
stąpiło** w roku bieżącym normalne
wakacyjne **osłabienie tętna politycz-
nego życia.**

Doniosła w skutkach konferencja
londyńska Brianda i Chamberlaina
przyniosła w rezultacie zupełnie
**niepomysłne dla Polski ustosunko-
wanie się mocarstw zachodnich do**
sprawy Paktu gwarancyjnego. Od-
powiedź tych mocarstw na propo-
zycje niemieckie obraca się w gra-
nicach li tylko gwarancji na zachod-
zie, podczas gdy **Polska zostaje**
**pozostawiona swemu losowi na wy-
padek niemieckiego ataku.**

Zbliża się termin Zgromadzenia
Ligi Narodów. Na porządku dzien-
nym jest sprawa przyjęcia Niemiec
do Ligi i kwestia **zastrzeżeń nie-
mieckich odnośnie do sławnego**
§ 16.

Równocześnie wewnątrz państwa
przechodzimy bądź co bądź poważ-
ne **wstrząśnienie gospodarcze,** ja-
kiem jest silny **spadek naszej wa-
luty.**

O konsolidację długów francuskich w Anglii.

Konferencje Caillaux w Londynie. — Dotychczasowe wyniki
narad otoczone tajemnicą.

Londyn, 25. 8. Reuter. (PAT).
Dziś w godzinach przedpołudnio-
wych Caillaux i Churchill spotkali
się w gmachu ministerstwa skarbu,
gdzie obradowali nad sprawą **konso-
lidacji długu francuskiego.** Wczoraj-
szy dzień narad zakończył się o-
biadem wydanym na cześć obu mi-
nistrów przez ambasadę francuską.

Dotychczas odbyte rozmowy mię-
dzy ministrami miały charakter
informacyjny. Nie należy się spo-
dziewać komunikatu oficjalnego do-
tyczącego istotnych rezultatów kon-
ferencji, dopóki obaj ministrowie nie
zakomunikują ich swym rządóm. Z
uwagi na doniosłość tych narad,
milczenie rządów o ich przebiegu
jest wytłumaczone.

Londyn, 25. 8. Francuski minister
finansów Caillaux odbył w godzi-
nach porannych narady z Churchi-

lem, a następnie miał dłuższą roz-
mowę z gubernatorem Banku an-
gielskiego p. Normanem. Ta osta-
tnia rozmowa miała miejsce w
gmachu ambasady francuskiej.

W południe konferował Caillaux
z Churchilem. Podczas śniadania w
ambasadzie francuskiej minister
francuski rozmawiał z ambasadorem
Stanów Zjedn., Houghtonem. Po po-
łudniu Caillaux przyjął Reginalda
Mac Kenna, b. kanclerza skarbu, a
obecnie prezesa Midland Banku.

Caillaux dziś jeszcze odbędzie
konferencję z Churchilem, poczem
spożyją obiad przy Downing Street,
w urzędowej rezydencji Churchila.

Prasa dzisiejsza przypisuje duże
znaczenie rozmowom Caillaux z
Normanem i Mac Kenną.

Nota francuska w Berlinie.

Obrady rządu. — Ogłoszenie noty w piątek.

Berlin, 25. 8. Według doniesień
pism tutejszych, **ogłoszenie noty ma**
nastąpić w piątek. „Berl. Tagblatt”
na podstawie wiadomości z Paryża
utrzymuje, że nota będzie oddana
prasie w środę wieczorem, tak, że
ogłoszenie nastąpi już w czwartek.

Berlin, 25. 8. Na dzisiejszem po-
siedzeniu gabinet **zajmował się notą**
francuską, rozważając ją jednak
tylko w ogólnych zarysach. Na ju-
trzejszem posiedzeniu ma nastąpić
dalsze szczegółowe jej omówienie.

Zgon śp. prof. Kazimierza Morawskiego, prezesa Polsk. Akad. Umjętności.

Kraków, 25. 8. (PAT). Dziś o g.
4.30 po południu zmarł tu **profesor**
**uniwersytetu Jagiellońskiego i pre-
zes Polskiej Akademii Umiejętności,**
dr. Kazimierz Morawski.

Pogrzeb odbędzie się w piątek o
g. 10 rano.

Ś. p. prof. Kazimierz Morawski u-
rodził się w r. 1852 w Jurkowie, w

Poznańskiem. Studja uniwersytec-
kie ukończył w Berlinie. W r. 1877
objął katedrę filologii klasycznej na
uniwersytecie Jagiellońskim. W ro-
ku 1907 został wybrany rektorem
uniwersytetu Jagiellońskiego, a w r.
1918 prezesem Akademii Umiejętno-
ści.

Wszystkie te niepomyślne wy-
darzenia rozgrywają się w czasie
ferii wakacyjnych naszych władz
ustawodawczych. Wypoczynek ten
nie może być przymusowym obo-
wiązkiem posłów i senatorów w o-
kresie, gdy wewnątrz i zewnątrz
naszego Państwa decydują się do-
niosłe dla naszej przyszłości spr-
awy. **Przymusowy letarg Sejmu,**
choćby był chwilowo wygodny
rządowi, z **wyższego punktu patr-
zenia na sprawy państwowe** musi się

okazać rzeczą nadwyraz **niepomy-
ślną i w skutkach szkodliwą.**

Gdy doniosłość spraw politycz-
nych obchodzących Rzeczpospolitą
domaga się obecności konstytucyj-
nie określonego czynnika, natych-
miastowe zwołanie Sejmu stać się
powinno **postulatem całej polskiej**
demokratycznej opinii publicznej.

Wyrażamy nadzieję, że postulat
ten zrealizują, świadome powagi po-
łożenia, kompetentne władze.

Francuzi porzucają taktykę ofensywną w Marokko.

Projekt blokady morskiej
Tangeru.

Paryż, 25. 8. Francuzi nie zamie-
rzają kontynuować kampanji w Ma-
roku przez zimę, spodziewają się
bowiem, że ofensywa obecnie będzie
tak skuteczna, iż zmusi Kabyłów do
zupelnego poddania się.

Łącznie z ofensywą lądową roz-
pocznie się również blokada mor-
ska w strefie Tangeru. Eskadra
francuska na wybrzeżu marokań-
skim składa się z krążowników, 6
torpedowców i 7 okrętów linjo-
wych. Prócz tego Hiszpania posia-
do 2 krążowniki, 5 torpedowców i
11 okrętów przybrzeżnych. Błoka-
da ma na celu przeszkodzenie w
przemycaniu broni i amunicji dla Abd
El Krima.

Wizyta floty sowieckiej na Morzu Śródziemnem.

Wiedeń, 25. 8. „N. Wr. Acht Uhr
Blatt” donosi, że tamtejsze koła po-
lityczne i wojskowe chcą wysłać
flotę sowiecką na Morze Śródziem-
ne, celem odwiedzenia portów tu-
reckich i włoskich. Wizyta ta ma
mieć charakter przyjacielski i poko-
jowy.

Notowania giełdowe.

Dolar w wolnym obrocie dnia 25
sierpnia: w Warszawie 6.25 zł.; w
Krakowie 6.40 zł. — Komisja mało-
polskiego związku banków ustaliła
kurs dolara we Lwowie na 6.25 zł.
dnia 25 sierpnia.

Zurych urzędowy: Warszawa
87.00. N. Jork 5.16 i trzy ósme. Lon-
dyn 25.08. Paryż 24.32. Wiedeń
72.50. Praga 15.31. Włochy 19.5624.
Belgia 23.50. Budapeszt 72.55. Sofja
3.725. Holandia 208.00. Oslo 98.75.
Kopenhaga 122.85. Sztokholm 138.65.
Hiszpanja 74.30. Bukareszt 2.62.
Berlin 122.875. Belgrad 9.22.

Pogietda nowojorska. Warszawa
16.80. Londyn 4.8575. Paryż 4.7075.
Wiedeń 14.06. Praga 2.9625. Włochy
3.7575. Belgia 4.5425. Budapeszt
14.12. Szwajcaria 19.38. Sofja 0.74.
Holandia 40.31. Oslo 19.07. Kopen-
haga 23.89. Sztokholm 26.87. Berlin
23.80.

V Międzynarodowe Targi Wschodnie we Lwowie od 5 do 15 września 1925 r.

Ustalenie kursu dolara przez Małopolski Związek Banków.

Lwów, 26 sierpnia. Małopolski oddział Związku Banków wybrał na ostatnim **komisję** złożoną z delegatów Banku Hipotecznego, P. Banku Przemysłowego, Powszechnego Banku Kredytowego i Powsz. Banku Ziemiańskiego. Komisja ta zbierać się będzie **codziennie o godz. 10 rano** i na podstawie parytetnych kursów światowych i w stosunku do kursów lokalnych **ustalać będzie kurs dolara, który obowiązować będzie wszystkie banki należące do Małop. związku przy inkasie weksli** w obcych walutach i będzie wytyczną przy transakcjach walutowych i dewizowych.

Komisje takie powołane już zostały w Krakowie i w Warszawie.

Wczoraj 25 bm. odbyło się po raz pierwszy posiedzenie komisji lwowskiej, na której ustalono kurs dolara na **6zł. 25 gr.**

Kurs ten jest przeciętną kursu giełd nowojorskiej, zurychskiej, paryskiej, amsterdamskiej, praskiej i gdańskiej oraz kursu miejscowego. Kurs ten ma być uważany za ustawowy w myśl par. 40 ustawy wekslowej (rozp. Prez. Rz. P. z dn. 14 listopada 1924) przy wykupnie weksli opiewających na walutę obcą.

Ustalany w ten sposób kurs zad-

walnia obie strony, t. j. tak wierzy ciela zagranicznego jak i tutejszego kupca, dłużnika. Wierzyciel bowiem nie może wprowadzić za otrzymaną równowartość złotych, **otrzymać na tutejszym rynku pieniężnym, pierwotnej sumy w obcej walucie**, może jednak, otrzymawszy kurs nieco wyższy od światowego, **pokryć z łatwością i bez najmniejszego uszczerbku**, na rynkach pieniężnych zagranicznych, **należącą mu się walutę**. Z drugiej zaś strony kupiec tutejszy, dłużnik, może się wywiązać ze swoich zobowiązań wekslowych zagran. bez uciekania się do t. zw. **czarnej giełdy i jej spekulacyjnych kursów**. Tem samym zmniejsza się też zapotrzebowanie na dol. efekt. w kraju, a co zatem idzie i obecna haussa dolarowa.

Na posiedzeniu Małop. oddziału lwowskich Banków uchwalono **bawiącej w Lwowie komisji ministerjalnej przedłożyć żądania: notowania na giełdzie warszawskiej kursu parytetowych, wydania przez ministerstwa skarbu ponownego zapewnienia, iż wkłady walutowe w banku pozostań nieknięte a wreszcie zdyskontowania przez Bank Polski weksli dolarowych, płatnych w kraju.**

Wieści z Jugosławiji.

Separatyzm chorwacki. — Komunikacja powletrzna. — Sprawy polskie w prasie chorwackiej.

(Korespondencja „Kurjera Lw.”)

Zagrzeb, 22 sierpnia.

Separatyzm chorwacki do niedawna, najdotkliwiej, przejawiający się w działalności partii Stefana Radicza, należy już do **bezpowrotnej przeszłości**. Sam Stefan Radicz po pojednaniu się z Belgradem **rozwinął energiczną działalność państwowotwórczą**. Jak dalece posunął się w swej ewolucji politycznej niech posłuży za przykład oświadczenie złożone przezeń dziennikarzom zagrzebskim, po powrocie z Belgradu: „**Teraz dokładnie poznałem wspomnianą przeszłość partii rakalnej; abym jednak lepiej mógł ją poznać, natychmiast po powrocie z Genewy, jadę do Kniażewaczu, a stamtąd po całej wiejskiej ziemi serbskiej**”.

Kto znał dawne nieprzejednanie Radicza w stosunku do starej partii „tygrysa“ Pasicza, tego musi uderzyć ta w niesłychanym tempie, idąca **ewolucja myślowa p. Radicza**. Obchód 1000-lecia istnienia Królestwa Chorwatów, a z niem przyjazd, niezwykle entuzjastycznie witanej pary królewskiej, serdeczna mowa króla — było to **wszystko przypięczeniem konsolidacji Królestwa S. H. S.**

Teraz w spokoju Jugosławia może wyteńczyć swe wysiłki w kierunku, przede wszystkim, odbudowy i postępu.

Witają już **pierwsze jaskółki** tego zainteresowania się sprawami od-

budowy i przyswojenia sobie najnowszych zdobyczy postępu.

Oto członek rodziny domu panującego książę Paweł bawił niedawno w Belgradzie, gdzie konferował z zarządem „Aeroklubu“ w sprawie utworzenia w Jugosławiji kilku linii lotniczych. Książę Paweł zainteresował się tą sprawą mocno i na wstępne prace wyłożył z własnego fundusz umiłowanych **dynarów**. Omawiano szczegółowo plany, a za najkonieczniejszy z nich do zrealizowania uznano budowę linii lotniczej **Zagrzeb-Belgrad, a drugą — Belgrad-Skopje**. Książę obiecał wyzyskać wszystkie swoje wpływy, aby do budowy tych linii przystąpiono jaknajszybciej.

Zwrócić należy uwagę, że prasa Zagrzebia okazuje w ostatnich czasach **niezwykle zainteresowanie sprawami polskimi** we wszelkich dziedzinach.

„Obzor“ w jednych z ostatnich numerów dość obszernie komentuje **napady na Żeromskiego**, biorąc sobie za podstawę artykułu p. Jehanne Walewskiej z „Wiadomości Literackiej“, dalej donosi o śmierci **pr. Bięńkowskiego z Krakowa** i zachwycę się zrealizowaniem na film „Chaty za wsią“ J. I. Kraszewskiego.

W Chorwatach mamy starych, wypróbowanych, inteligentnych przyjaciół, na których zawsze liczyć możemy.

icz.

Rozmiary klęski francuskiej w Damaszku.

2000 zabitych — 11 armat straconych.

Londyn, 25. 8. (AW). „Daily Mail“ donosi z Damaszku, że straty Francuzów mają być znacznie większe od podawanych przez oficjalne komunikaty.

Ilość ofiar w ludziach obliczają obecnie na **2 tys. ludzi**, w tem **23 oficerów**.

Pozatem Druzowie zdobyli na Francuzach **11 armat polowych** — 30 karabinów maszynowych oraz większą ilość amunicji artyleryjskiej. W szpitalach w Damaszku i Bayrucie panuje przepełnienie z powodu wielkiej ilości rannych.

Pertraktacje polsko-litewskie.

Warszawa, 25. 8. (PAT). Dnia 31 b. m. mają się rozpocząć w Kopenhadze **bezpośrednie pertraktacje** między delegacjami rządu **polskiego i litewskiego**.

Rokowania obejmą kwestje z zakresu **stosunków gospodarczych** między Polską a Litwą, a w szczególności też z Kłajpedą. Przewodni-

czącym polskiej delegacji będzie p. Leon Wasilewski.

Warszawa, 26. 8. (AW). 29 b. m. rozpoczynają się w Kopenhadze **konferencje polsko-litewskie**. Pierwszym delegatem Polski jest Leon Wasilewski, drugim p. Szumlakowski. Sekretarzuje delegacji p. Czudowski.

Plotki endeckie.

Warszawa. (Tel. wł.).

„Gazeta Warszawska“ donosiła, że prokuratorja sądu wojakowego w Warszawie **wystąpiła przeciw marszałkowi Piłsudskiemu** ze skargą skutkiem jego przemówienia podczas zjazdu Legionistów w Warszawie. Za „Gazetą Warszawską“ po-

wtórzyły tę wiadomość pisma warszawskie, a także i lwowskie.

Obecnie dowiadujemy się, na podstawie wiadomości, zasięgniętej w prokuratorji najwyższego sądu wojakowego, że wiadomość „Gazety Warszawskiej“ **jest zupełnie zmyślną**.

Strajk metalowców przedłuża się.

Warszawa, 25. 8. (PAT). Dnia 25 b. m. odbywały się przez cały dzień w ministerstwie pracy i opieki społecznej pod przewodnictwem głównego inspektora pracy Klota konferencje organizacji robotników i przemysłowców w sprawie **likwi-**

dacji strajku w przemyśle metalowym.

Ze strony rządu są w dalszym ciągu czynione starania, aby strajk **zlokalizować**, unikając rozszerzenia się go na inne gałęzie przemysłu.

Międzynarodowy kongres socjalistyczny.

Marsylja, 25. 8. Międzynarodowy kongres socjalistyczny powziął uchwałę, domagającą się **rzeczywistego wprowadzenia na całym świecie 8-godzinnego dnia pracy**, bez zezwolenia na godziny dodatkowe.

Rezolucja domaga się ponadto **redukcji tego 8-godzinnego maximum pracy przy zajęciach szczególnie niezdrowych** lub wymagających wielkiego natężenia.

Nieustraszony Amundsen zoowu poleci do bieguna.

Hamburg, 25. 8. (AW). Przybył tu w drodze do Bazylei, Amundsen w towarzystwie porucznika Riser-Larsona, poczem odjechał do Bazylei, gdzie ma zamiar rokować w sprawie zakupienia statku powietrznego, na którym w przyszłym roku chce odbyć nową podróż do **bieguna północnego**.

Berno, 25. 8. (PAT). Przybył tutaj Amundsen, w towarzystwie swego pilota Larsena, który odbył z nim podróż do **bieguna północnego**.

Pobyt ich w Lensburg (kanton Aargau) oraz ich podróż do Szwajcarii stoi w związku ze sfinansowaniem **nowej wyprawy do bieguna północnego**, czem się zajmie prawdopodobnie szwagier Elswortha, bawiącego obecnie w Lensburgu.

Kronika telegraficzna.

Prezesem sejmowego Koła żydowskiego po dr. Reichu został mianowany podług warsz. sjonistycznego „Naszego Przeglądu“ dr. Weinzieher.

Demonstracje za przyłączeniem Austrii do Niemiec przygotowywane są na 30 bm. przez wszechniemieców w Wiedniu. Z Niemiec zapowiadają na ten dzień masową delegację z postami na czele.

Dr. Słomski, delegat rządu polskiego w radzie portu w Gdańsku wstępnie. Następcą jego ma zostać inż. Zarzycki z Warszawy.

Paryż, 25. 8. Briand powrócił do Paryża po krótkim wypożyczku w Bretanii.

Paryż, 25. 8. Około 100 młodych komunistów usiłowało manifestować przed oknami konsulatu polskiego. Na widok policji demonstranci rozprószyli się.

Helsingfors, 25. 8. Szwedzka para królewska opuściła wczoraj rano Finlandję, udając się do Sztokholmu.

Berlin, 25. 8. Po 4 i pół letniej okupacji wojska francuskie opuściły Düsseldorf.

Ateny, 25. 8. Dziś rozpoczął się przed trybunałem wojskowym **proces przeciw greckim komunistom**, oskarżonym o udział w spisku, którego celem było oderwanie Macedonii od Grecji.

Wiedeń, 25. 8. Kongres sjonistyczny odbył dziś przedpołudniem szereg posiedzeń komisyjnych. O g. 3 rozpoczęto się posiedzenie plenarne. Prezydent Weizmann referował będzie kwestję **uniwersytetu hebrajskiego**, a prezydent Sokolow kwestję **szkolnictwa w Palestynie**.

Konstantynopol, 25. 8. Turecka delegacja w sprawie Mossulu odjechała wczoraj do Genewy. Na dworcu przyszło do burzliwych manifestacji. Kilkutysięczny tłum **aklamował delegację okrzykami: Żadamy zwrotu Mossulu!**

Berlin, 25. 8. „Berl. Tagblatt“ donosi z Rewla, że **konferencja bałtycka**, która miała się odbyć w Rewlu, **nie dojdzie do skutku z powodu stanowiska Anglii, która nie chce dopuścić do utworzenia sojuszu bałtyckiego**.

Piekło tortur w legji marokańskiej.

(Opowiadanie uczestnika wojny).

Lwów, 26 sierpnia.

(b.) W pewnym piśmie polskiem wychodzącym w Ulica N. Y. ukazał się następujący opis doli emigrantów zwerbowanych „podstępnie“ do hiszpańskiej legji cudzoziemskiej.

„Przed kilku miesiącami ukazały się w wielu miastach europejskich ogłoszenia ofiarujące młodym, zdrowym ludziom intratne zajęcie przy budowie kolei w Hiszpanji. Chęć zarobku skłoniła wielu ubogich do wyjazdu do Hiszpanji. Czekano ich jednak straszliwe rozczarowanie.

Jeden z tych zawiedzionych, któremu udało się wrócić do rodzinnego kraju, opisuje rzecz następująco:

„Przez Madryt, Kordobę, dojechaliśmy do portu Algersiras obok Gibraltaru. Tutaj dowiedzieliśmy się, iż nie jedziemy wcale do robót przy budowie kolei — lecz że wcielają nas do cudzoziemskiego legjonu jako żołnierzy. Zaprotestowaliśmy przeciwko takiemu postępowaniu, ale opór nasz okazał się daremny. Wojskowa straż nabita ostro karabinami i bijąc nas kołbami — wpędziła nas na okręt.

Po kilkugodzinnej podróży znaleźliśmy się w kwaterach cudzoziemskiego legjonu. Ostrzyżono nam włosy, zrobiono odciski z palców, jak zbrodniarzom i kazano podpisać zobowiązanie do czteroletniej służby. Ci, którzy się opierali, osadzeni byli w ciemnicy, głodzeni i bici, tak, że wreszcie ulegli terrorowi i godzili się na podpisanie tego cyrografu.

Na sześć tygodni wysłano nas do boju. Legjon ponosił klęskę za klęską. Pewnego dnia odczytano nam rozkaz, przyrzekający nagrodę 50 piastrow za każdą dostarczoną głó-

wę Araba. Zaczęły się okropne sceny. Hiszpańscy żołnierze odcinali głowy poległym, rannym i schwytanym do niewoli, a w braku ich mordowali Arabów, walczących po stronie hiszpańskiej, obrobili im głowy i zatknawszy je na bagnety, przynosili do dowódców.

Potem zaczął się odwrót, tak straszny, iż cofanie się Napoleona z pod Moskwy w r. 1812 nie mogło być okropniejsze.

Za najmniejsze uchybienie wojskowe dostaje się żołnierz do karnego oddziału. Dla tem większego utrapienia wkładają mu na palce worek z piaskiem wagi 40 funtów i z tym ciężarem pracować musi 16 godzin na dobę. Skazańcom chorować nie wolno, a jeśli upadnie ze zmęczenia, biją go kołbami tak długo, aż się podniesie lub umrze.

Pies skazany na rozstrzelanie. Naturalnie w Ameryce.

Nowy Jork, w sierpniu.

(b.) W Stamford w Ameryce Północnej od dłuższego czasu duży pies wilczur stałe rozszarpał sztandary amerykańskie, znajdujące się na grobach poległych żołnierzy i marynarzy.

Ludność oburzona tem „barbarzyńskim“ postępowaniem psa, zażądała zgładzenia go.

Jeden z dozorców cmentarnych zdołał ostatecznie szatując przez kilkanaście godzin z rzędu przyłapać owo złośliwe zwierzę niszczące patriotyczne pamiątki.

Pies przekazany sądowemu władzom za zbezczeszczenie chorągwi narodowej został skazany na śmierć

Nowiny przemyskie:

Po tragedji miłosnej.

Wzgardzona miłość i — pieniądze przyspieszyły narodziny dramatu.

(Od naszego korespondenta).

Przemysł, 25 sierpnia.

W stanie zdrowia Bronisławy Feuerówny, ofiary tragedji na tle erotycznym, zaszła zmiana na lepsze, tak, iż jest pewna nadzieja utrzymania jej przy życiu. Wedle uzyskanych informacji, to obok wzgardzonej miłości, odegrała w tej tragedji poważną rolę także sprawa finansowa. Feuerówna bowiem miała od Bachmana pobrać poważniejszą kwotę pieniężną, jako pożyczkę, której Bachman użyczyć jej tem chętniej, iż widział w Feuerówniej swą przyszłą żonę.

Skoro jednak, na podstawie rozmów, Bachman doszedł do przekonania, iż Feuerówna nie tylko nie myśli go poślubić, lecz także niema zamiaru zwrócić mu pieniędzy, po branych odeń podobno w walucie amerykańskiej — postanowił najpierw położyć kres życiu swej wiarogomnej wybranej, a następnie także siebie sprzątnąć z widowni. Zamiar ten jednak Bachmanowi, jak wiadomo, niezupełnie się udał.

Miara uczuć, jakie dla niego żywił jego najbliżsi, jest fakt, iż rodzina, na widok wijącego się w ostatnich podrygach Bachmana wcale się nie zmartwiła, lecz przeciwnie oświadczyła, iż tenże zapóźno zrobił ze sobą porządek.

Jest to wysoce charakterystyczny brak serca wobec tragedji własnego syna.

Dramat ten z powodu towarzyszących mu okoliczności jest jeszcze wciąż przedmiotem rozmów i komentarzy ludności, zwłaszcza żydowskiej.

Wzrost drożyzny i trudności pieniężne. W związku ze zmiennym kursem dolara daje się zauważyć stała tendencja zwyżkowa za rozmaite towary. Tekstylja podróżowały już o 20 proc. Towary kolonialne „nie mogą“ również pozostać w tyle. Raz zaś ruszywszy z miejsca ruch ten nie ominie już żadnej branży handlowej, zwłaszcza, że sprzedaże na raty ustają. Jeśli się jednakowoż jeszcze tu i ówdzie utrzymała ratalność — to tylko w spłatach przeliczalnych na efektywne dolary.

Banki żądają zapłaty całej waluty płatnych weksli w pełnej kwocie. Prolongaty nie przyjmuje się. Wobec braku gotówki i ponownych nagłych utrudnień kredytowych, nie dziw, że mnożą się wieści o ciężkim położeniu niejednej solidnej firmy tutejszej.

Do budowy domów oficerskiej Spółdzielni Budowlanej na „Winnej Górze“ rozpoczęto dostawę znacznej ilości cegieł, z czego wnioskuje o bliskim ponownym podjęciu robót budowlanych w tym największym na obszarze naszego miasta kompleksie owych domów mieszkalnych.

Głosy z miasta.

Gorszące stosunki na placach targowych.

Funkcjonariusze magistratu biorą łapówki.

Lwów, 26 sierpnia.

Piszą nam z miasta:

W roku 1921 starał się koncesjonowany rzeźnik p. X. Y. w tutejszym Urzędzie Targowym o zezwolenie wybudowania budki dla handlu mięsem na pl. Gosiewskiego. Pan X. Y. dowiedział się, że sprawa ta zależy od kontrolora targowego p. K. Zezwolenie to p. X. Y. rzeczywiście uzyskał, ale za opłatą 16 kg. poledwicy i 10 kg. sadła. Od tego czasu dostawał p. K. od p. X. Y. miesięcznie po 10 kg. mięsa przez dwa lata.

Z końcem 1923 r. starał się ten p. X. Y. o inną budkę na tym samym placu, co uzyskał, zapłaciwszy p. K. 15 dolarów.

Po niejakim czasie nastąpiło powiększenie placu, które miało spowodować przesunięcie stanowisk.

Na żądanie p. K. udał się p. X. Y. do jego prywatnego mieszkania z zapytaniem w jakim stosunku nastąpi przesunięcie stanowisk. Wówczas dowiedział się, że skrajne miejsce ma kosztować 50 dolarów.

Nie mając gotówki p. X. Y. chciał dać na razie równowartość w towarach, a gotówkę później. Lecz komisja targowa oddała stanowisko

p. X. Y. innemu rzeźnikowi.

Od tego czasu przesuwano stanowiska na placu 3 razy miesięcznie, a p. K. stał się codziennym gościem p. X. Y., kupował 2—3 kg. mięsa codziennie, dając za to kilka groszy!

W lipcu 1924 r. chciał p. X. Y. zbudować budkę na pl. św. Zofii, wniósł więc plany i podanie. Pan K. przyrzekł mu tę sprawę załatwić za 30 dolarów. Pieniądze przepadły, a odpowiedź na podanie p. X. Y. nie otrzymał.

W lutym 1925 chciał p. X. Y. wystawić budkę na pl. Krakowskim. Pan K. zażądał od niego wówczas 100 dolarów. Pan X. Y. nie mógł dać więcej, niż 50 dolarów, skutkiem czego sprawa ugrzeźła.

Donoszący twierdzi, iż podobne „interwencje“ wyrażane w dolarach i miesiące trwają nadal, oraz przypuszcza, że łapówki dawane funkcjonariuszom Urzędu Targowego przyczyniają się w pewnej mierze do wzrostu drożyzny. I niewątpliwie ma rację.

Mamy nadzieję, iż odpowiednie czynniki magistrackie zbadają tę sprawę, ukarzą winnych i uzdrowią nareszcie gorszące stosunki na placach targowych.

Książka małego Coogana o wielkiem świecie

zdobyła olbrzymią popularność.

Lwów, 26 sierpnia.

„Cudowne“ dziecko Jackie Coogan jest nie tylko wielkim i starym (mimo małego wzrostu i młodego wieku) artystą, ale także znakomicie włada piórem, jak tego dowiodły jego pamiętniki wydane onegdaj w Lipsku, zatytułowane: „Droga do sławy“. Podwójnie interesująca ta książka: ze względu na autora i problem, którym się zajmuje, cieszy się niezwykłym powodzeniem. Niektóre zdania i myśli w niej zawarte stały się tak popularne, jak melodie aktualnych i modnych operetek.

Jak niegdyś o bajki Andersena lub Grimma, tak teraz o historję życia ulubieńca ekranu dopraszają się sze rokie masy dzieci, dla których powstać małego bohatera stała się ucieleśnieniem wszystkich ich marzeń i niespełnionych ideałów.

„Byłem już w trzech krajach europejskich — w Anglii, Francji i Niemczech“ — zaczyna swoje dzieło ten najmłodszy chyba z autorów.

„Nie widzę jednak między nimi żadnej różnicy, przynajmniej co do języka: wszędzie tłum krzyczy coś niezrozumiałego, a jedyne zrozumiałe słowo to Jackie, które już dawno znam“.

Przedziwny wdzięk naiwności kryje w sobie dalszy opis wrażeń, odniesionych z pobytu w dalekich krajach europejskich.

Malutki Amerykanin tak o nich pisze: „Czy są w tych krajach parki, rynki, pomniki, kościoły, nie wiem. Widzę tylko egzaltowane tłumy kobiet i mężczyzn, które chwytają mnie na ręce, jak się uda przyciskają do piersi. Można pomyśleć, że nigdy nie widzieli oni dziesięcioletniego chłopca z Ameryki. Zasłaniają mi wszystko.“

Przywykłem odróżniać ludzi po zapachu.

Francuzi pachną perfumami i kwiatami, Anglicy z lekka kołmi i sio-

dłem. A jeżeli obejmującego mnie pana czuć tytoniem i mydłem — to wiem, że to Niemiec i mówię doń: „Danke sehr“.

Coogan nauczył się już nie tylko odróżniać ludzi po zapachach. Równie dobrze orientują go pocałunki. „Całusy Angielek były dotkliwie, mają one tyle kości, a tak mało ciała. We Francji przez cały dzień miałem od pocałunków pomadkę, puder i róż na twarzy. Niemcy wśród pocałunków deklamują wiersze, których nie rozumiem i ofiarowują nawpół zwiedle kwiaty. Kiedy pewnej Francuzce, która mi bardzo dokuczała, powiedziałem, żeby zachowała swoje całusy dla własnego synka, roześmiała się i zawołała: „O jakis ty naiwny!“ Tatuś wytłumaczył mi, że Francuzki nie miają dzieci, ale mają ładną figurę“.

Co prawda, słowa te nie dowodzą tak wielkiej naiwności, o jakie mówiła Francuzka.

Ale czytamy dalej: „Dawno umarłbym na cholere, gdybym musiał zjadać lepkie cukierki, które mi ofiarowywano. Do śmierci nie zdążyłbym podpisać wszystkich albumów i książek, które mi przyniesiono. Wśród rozsądnych подарunków, które otrzymałem są: zeppeklin, koń, pianino automatyczne, samochód z kuchnią i telefonem, bilet bezpłatny do tramaju berlińskiego, fotel bujający, komoda i portret sędziwej damy. Oprócz tego otrzymałem 17 propozycji małżeńskich od osób bogatych i niezliczoną ilość od osób biednych — pisze przy końcu Coogan. — Wszystkie te panie chcą zostać za mojem pośrednictwem kino-artystkami. Ojciec odpowiada na to wszystko okólnikiem, w którym dziękuje za honor i prosi o cierpliwość w ciągu 15—20 lat“.

Mały fejleton.**Tęsknota.**

Gdy z nad migotnych fal, ku mnie
[przyleci wiew,
Serce tęsknione me morza uwodzi
[Spiew,

Nieba jasne lazury.
Lecz gdy płynę przez tonie wód

Widzę otchłanie w krąg, białe
[koronki pian,
Tęsknię za piaskiem wydm, złoty
[mie wzywa łan

Lekkie pinji kontury
I paproci wilgotny chłód.

Anna Ludwika Czerny.

—GO—

Ogólny Zjazd Oficerów Rezerwy z całej Rzeczypospolitej Polskiej we Lwowie.

Program Zjazdu, który odbędzie się 6 i 7 września obejmuje między innymi uroczystość poświęcenia płyty „Nieznanej Żołnierza“, zwiedzenie Targów Wschodnich, Panoramy Racławickiej, przedstawienie walek o Lwów w roku 1918-19 na historycznym wzgórzu Wysoki Zamek, wspólne obrady, bankiet itp.

Równocześnie obradować będzie Walny Zjazd Centralnego Zarządu Związku Oficerów Rezerwy Rzeczypospolitej Polskiej nad sprawami co do których zapasć mają doniosłe uchwały dotyczące się całego Związku Oficerów Rezerwy Rzeczypospolitej Polskiej.

Komitet Zjazdu uzyskał dla Oficerów Rezerwy uczestników Zjazdu 66% opustu ceny biletu w drodze powrotnej oraz przygotował kwatery po cenach niższych i pewną ilość kwater bezpłatnych. Przybliżone koszty utrzymania przez przeciąg dwóch dni wyniosą 25 zł. od osoby, wliczając w tę kwotę należność za kwaterę oraz udział w bankiecie.

Pismenne zgłoszenia uczestnictwa w Zjeździe przyjmuje do 3 września b. r. Zarząd Oficerów Rezerwy we Lwowie, ul. Kopernika 1. 20.

Uczestnicy Zjazdu występują w ubranii cywilnem.

—OO—

Rozszerzenie Zakładu dla dzieci jaglicznych w Warszawie.

Warszawa, w sierpniu.

Otwarte w pierwszej połowie roku bieżącego przez Polsko-Amerykański Komitet Pomocy Dzieciom dwa zakłady dla leczenia dzieci jaglicznych w Warszawie i w Śrebie, mieszczące ogółem 280 łóżek, zostały już całkowicie zapełnione — dalsze przyjmowanie dzieci chorych musiało być więc wstrzymane.

Tymczasem napływają do Komitetu dalsze liczne zgłoszenia dzieci, dotkniętych jaglicą, z Warszawy, z Łodzi, z Poznańskiego, z Kresów, które nie mogą być zaspokojone.

Komitet zamierza narazie powiększyć Zakład jagliczy w Warszawie przez oddanie do dyspozycji dalszych 140 łóżek.

Należy mieć nadzieję, że prośba Polsko-Amerykańskiego Komitetu Pomocy Dzieciom będzie przychylnie załatwiona przez prezydenta m. Warszawy p. Jabłońskiego ze względu na usługi oddane dzieciom stolicy przez instytucje Komitetu.

—OO—

Przedstawicielstwo

na Małopolskę w dziedzinie

lokomobil

przemysł. i roln., walców szosowych, silników ropnych i maszyn rolniczych

do oddania.

Tylko poważni reflektanci, ustosunkowani w kołach odnośnych i majątkowo odpowiedzialni zechcą nadesłać zgłoszenia pod „Wszczęta firma“ do Agencji Wschodniej, Warszawa, Nowy Świat nr. 16. Blizsze omówienie warunków nastąpi na Targach Wschodnich we Lwowie. 2359

Bandycka fantazja.

Po udalym napadzie, sutą kolacyjka.

Łódź, 24 sierpnia.

(b.) Onegdaj we wsi Czarńków powiatu łaskiego o g. 1 po północy zakradło się trzech uzbrojonych w rewolwery i zamaskowanych bandytów do zagrody Michała Adamczaka. Bandyty, otruszy psa, dostali się po drabinie na dach domu a z tamąd przez otwór do mieszkanca gdzie steroryzowawszy domowników groźbą śmierci, zażądali kosztowności i pieniędzy.

Adamecz oświadczył, że pieniędzy nie posiada, wówczas bandyci wrzuciwszy całą rodzinę złożoną z 6 osób do piwnicy, przystąpili do gruntownej rewizji rozbijając skrzynie i szafy.

Znaleźli w końcu ukryte pod podłogą 3.000 zł. oraz 200 rubli złotych poczem korzystając z obfitego zapaszonej spiżarni zasiedli do wieczerzy.

Po „zdrowo podlanym“ posiłku bandyci przypomnieli się zamkniętym w piwnicy w formie kilku porządnych „szturchnięt“ poczem zabiwszy wieko piwniczne gwoździami, oddalili się.

Uwięzieni gospodarze wszczęli wówczas okropny hałas, który zwał sąsiadów.

Po uwolnieniu Adameczów zgłoszono policję, która wdorożyła za śmiały bandytami pościg.

—XOX—

Grad spowodował pożar fabryki chemicznej.

Wiedeń. (Tel. wł.)

(*) We Włoszech spowodowała burza olbrzymi pożar fabryki aniliny, znajdującej się pomiędzy Niguardą a Monzą. Ziarna gradu wielkości orzechów włoskich uszkodziły dach i spadły wraz z kawałkami cegieł do wnętrza fabryki, porozbiły maszyny z materiałami palnymi, które wybuchły, zetknięwszy się z powietrzem.

Magazyn fabryki stanął w płomieniach, a rozszerzające się dymy z u-

latniających się środków chemicznych utworzyły gęstą chmurę, która przez dłuższy czas uniemożliwiała tłumienie pożaru, gdyż groziła uduszeniem. Straż pożarna musiała użyć masek gazowych. Chmura gazowa przeraziła okoliczną ludność i zatrzymała w drodze mnóstwo samochodów.

Szkody w fabryce są znaczne. Przed kilku laty fabryka uległa podobnej katastrofie.

—XOX—

Katastrofa lotnicza w Warszawie.

Warszawa. (Tel. wł.)

Wczoraj w południe na terenie stacji Praga towarowa wydarzyła się katastrofa samolotowa. Lotnik Cichocki, kierujący aparatem „Fokker B. 7“ zauważył, że motor zaczyna kiepsko działać, wobec czego chciał wylądować. Nagle w motorze

rozległ się trzask i śmigło przestało działać. Samolot nadział się na słup telegraficzny i zawisł w powietrzu.

Robotnicy kolejowi natychmiast podbiegli z pomocą. Aeroplan jest zniszczony. Por. Cichocki odniósł lekką ranę skutkiem uderzenia się o kolbę karabini maszynowego.

—XOX—

Strajk urzędników bankowych we Francji.

Paryż. (Tel. wł.)

Strajkujący urzędnicy bankowi zwrócili się do gener. związku pracy z prośbą o poparcie i uzyskali pełny sukces. Związek pracy zbiera się 26 b. m. w Paryżu na kongresie. Jeżeli do tego czasu strajk nie zostanie zlikwidowany, zamierza kongres związku pracy uchwalić, ażeby wszyscy zwolennicy związków robotniczych ofiarowali na wsparcie dla strajkujących połowę dziennego zarobku. Taką manifestację sympatii uważa związek pracy za skuteczniejszą, aniżeli strajk 24-godzinny. Dalej związek pracy oświadczył gotowość wysła-

nia delegacji do władz i ministerstw w Paryżu i do merów na prowincji z wezwaniem do skutecznej interwencji w sprawie strajka urzędników bankowych.

—OO—

Miał dwa żołądki a jadł za trzech.

Neapol, w sierpniu.

(b.) W Neapolu we Włoszech zmarł w wieku 42 lat pewien karzeł. Przyczyny śmierci jednak żaden lekarz nie był w stanie ustalić, a na domiar tego, gdy ciało dla ostatecznego stwierdzenia przyczyny śmierci poddano sekcji, przekonano się, iż karzeł ten posiadał 2 żołądki i podwójne jelita.

Kurjer literacki.

Nr. 8 miesięcznika „Z Całego Świata“ wyszedł nakładem Biblioteki Dzieł Wyborowych (Lwów, Zimorowicza 5) i zawiera J. L. Breton: Instytut badań naukowych i wynalazków we Florencji. Litt: Z ciemnych kart dziejów ludzkości. — J. Stempowski: Literat w domu warjatów. — F. B. Cz. K. K. N. Najosobliwsze na świecie tajne stowarzyszenie. — Szarlitt: Procesy czarownic. — Świdziński: Rywale. — Makarczyk: Szachy. — Gilewicz: Rozrywki umysłowe i in.

Teatr im. Stowackiego w Krakowie rozpoczyna sezon w piątek komedią Żeromskiego „Uciekła mi przepióreczka“.

„Teatr po wojnie“ Władysława Rabskiego wyszedł nakładem Biblioteki dzieł wyborowych, Lwów, Zimorowicza 5. Krytyka teatralne Wł. Rabskiego są doskonałym zwierciadłem polskiej twórczości teatralnej w latach powojennych. Jako pierwszorzędną lekturę odznaczają się subtelnym wniknięciem w zagadnienia twórcze, głębokiem znawstwem i analizą krytyczną. Pod względem rzadkiej piękności stylu nie mają sobie równych. — Książka ta jest prawdziwym dziełem literatury.

Numer 33 „Przeglądu Włóknistego“. Na treść świeżo wyszłego zeszytu „Przeglądu Włóknistego“ składają się następujące artykuły: Zakup towarów wełnianych przez Sowiety a Japonia, W. Z.; Pogorszenie sytuacji na rynku bawełnianym w Łodzi; Polski przemysł włókienniczy w oświetleniu prasw niemieckiej; Niefortunny krok Banku Polskiego; Jak załatwić wnioski o uzyskanie pozwolenia na import; Ze światowych rynków surowców i półproduktów włóknistych;; Dlaczego sprowadzamy bawełnę nie przez Gdańsk, a Bremę?

Dalej następują: obszerna kronika p. t. Wiadomości z branży, kronika targów, kronika gospodarcza oraz ogólny pogląd na ceny na rynku włókienniczym.

Drobne wiadomości.

— Nowa wycieczka polska wyjeżdżając z Ameryki 17 października br., udając się do Rzymu a następnie do Polski. Organizatorem wycieczki jest p. Edward Witkowski w Nowym Jorku. W wycieczce weźmie udział kilkuset Polaków. Zwiedzą oni Rzym, Wenecję, Paryż, Wiednę a następnie przez Kraków pojadą do Warszawy, Częstochowy i innych miast polskich, między innymi do Lwowa.

Uniwersytet katolicki w Chinach. Z inicjatywy dziennikarza chińskiego Jung-Len-Czeg, który jest gorliwym katolikiem, i za poparciem Watykanu otwarty będzie w tym roku pierwszy uniwersytet katolicki w Chinach z siedzibą w Pekinie. W program wchodzi nie tylko teologia, ale i filozofia, literatury europejskie i wschodnie, nauki przyrodnicze i techniczno-górnictwo.

(b) 175.000 bezrobotnych w Polsce. Według danych statystycznych liczba bezrobotnych wynosiła w dn. 1 sierpnia br. na całym obszarze Rzpltej Polskiej 174.729 osób. Na początku roku 1920 mieliśmy bezrobotnych 222.000, zatem ogólna cyfra zmalała w ciągu 5 lat zaledwie o 47.271 osób.

—OO—

KRONIKA.

KALENDARZYK.

Dziś: rzym.-kat. Zefiry, gr.-kat. Maksyma. Jutro: rzym.-kat. Przenies. Sw. Krzyża, kr., gr.-kat. Mychoja pr.

REPERTUAR TEATRÓW MIEJSKICH.

TEATR WIELKI.

Sroda, 26 b. m.: „Szpieg“ (gościenny występ Junoszy-Stępowskiego).

Czwartek 27 bm.: „Jastrząb“ (gość. występ Junoszy-Stępowskiego).

Piątek 28 bm.: „Uwodziciel“ (gościenny występ Junoszy-Stępowskiego).

Sobota 29 bm.: „Ósma żona Sinobrodego“ (gość. występ Junoszy-Stępowskiego).

Helena Miłowska

art. teatru miejskiego, udziela lekcji śpiewu, przygotowuje do opery i operetki. Zgłoszenia między godz. 12—1, ulica Kraszewskiego 19, parter. 2355

— Gościinne występy Junoszy-Stępowskiego. Od szeregu dni Dyrekcja teatrów miejskich otrzymuje listy o zatrzymanie jeszcze na kilka dni znakomitego artysty, Kazimierza Junoszę-Stępowskiego, który we Lwowie zdobył sobie w krótkim czasie tak ogromną popularność i powszechne uznanie. Przychyłając się do tych próśb dyrekcja teatrów uprosiła znakomitego gościa na kilka jeszcze gościennych występów. Repertuar został w ten sposób ułożony, że będzie to niejako przegląd wszystkich sztuk, w których Junosza-Stępowski kreuje swe świetne postacie. Do końca więc bieżącego tygodnia będziemy mieli możliwość zachwycania się kapitalną grą niezrównanego artysty.

Z TARGU.

Lwów, 26 sierpnia.

(*) Ceny jarzyn wykazują stałą zniżkę w miarę pojawiania się większej obfitości płodów jesieni. Kartofle sprzedawano wczoraj po 10 gr. za 1 kg., kapustę po 10—20 gr. za główkę, kiel po 10 gr. kalafiora po 5—30 gr. za sztukę, fasolę szparagową po 20—40 gr. za 1 kg., pomidory po 70—80 gr. za kg., paprykę po 6 gr. za sztukę.

Ceny owoców zależą od gatunków. Jabłka są sprzedawane po 20 do 60 gr. za 1 kg., gruszki 20—80 gr., śliwki po 20—1 zł. Gorsze gatunki owoców można dostać nawet po 10 gr.

Pojawiły się już winogrona, sprzedawane w rynku po 35 gr. za ćwierć kg., natomiast w owocarniach aż po 1.40 zł. za tę samą ilość.

Złodziejskie szczęście i pech.

Lwów, 26 sierpnia.

(—) Wywiadowcy policji Malawski i Mulił przytrzymali wczoraj znanego złodzieja z tłumokiem bielizny. Zrazu dawał on wykrętne odpowiedzi, następnie jednak przyparto do muru przyznał się, że popełnił wczoraj kradzież strychową przy ul. Fredry i z łupem poszedł wprost na pl. Solskich celem spieniężenia. Nie umiał jednak nazwać osoby, którą okradł, ani podać numeru domu. Zaprowadzono go na miejsce i tutaj okazało się, że kradzież popełnił w rzeczywistości przy ul. Fredry 3 (dom TSL.) na szkodę kabarecistki Ady Pilarskiej, która od-

— † Dr. Józef Wereszczyński, b. dwuletni poseł Seimu galicyjskiego i członek Wydziału krajowego zmarł we Lwowie po krótkiej chorobie. Zmarł przed wojną brał żywy udział w życiu publicznym i cieszył się ogólnym poważaniem. Przez szereg lat był prezesem lwowskiego Koła literackiego i artystycznego i członkiem sejmowej komisji teatralnej. Cześć Jego pamięci!

— Połączenie Lwowa z Bratislavą. Z dniem 1. września br. zaprowadza się relację telefoniczną między Lwowem a Bratislavą (Czechosłowacja). Taksa za jednostkę zwykłej rozmowy w tej stacji wynosi 4 zł.

— Sprostowanie. Odnośnie do notatki, podanej w wczorajszym numerze o Nadzw. Walnem Zgromadzeniu Lwowskiej Spółki Wydawn., zamieszczamy poniżej lojalnie następujące oświadczenie:

Po myśli §. 19. Ustawy Prasowej proszę odnośnie do wiadomości kronikarskiej, umieszczonej w Nrze 198 „Kurjera Lwowskiego“ z dnia 26 sierpnia 1925. na stronie 6-tej w I-szej kolumnie w dziale „Kronika“ pod tytułem: „Na Nadzwyczajnym Walnem Zgromadzeniu“ — o umieszczeniu sprostowania następującej treści: Nieprawdą jest, aby „Na Nadzwyczajnym Walnem Zgromadzeniu Lwowskiej Spółki Wydawniczej, odbytem 23 b. m. — wybrano zawiadowców w osobie Dr. Franciszka Komiecznego i inż. Zbigniewa Włassicsa, na czas do 13 września, t. j. do najbliższego Walnego Zebrania.“ — prawdą jest natomiast, że P. T. Dr. Franciszek Komieczny i inż. Zbigniew Włassics zostali wybrani zawiadowcami na tak zwanym Nadzwyczajnym Walnem Zgromadzeniu Lwowskiej Spółki Wydawniczej, jednakże Zgromadzenie to odbyło się nieformalnie i niezgodnie z przepisami Ustawy o Spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością i z postanowieniami Statutu Spółki.

Prawdą jest dalej, że dotychczas w rejestrze Lwowskiej Spółki Wydawniczej wpisani są prawomocnie jako jej zawiadowcy Kazimierz Mahler i Dr. Stanisław Nowyk. Dalej jest prawdą, że Kazimierz Mahler, spełniając swój obowiązek zawiadowcy, złożył w Sądzie Handlowym odpowiednie oświadczenie w powyższym kierunku z wnioskiem o zastosowanie przepisów ustawowych, zwłaszcza w obronie praw Spółki i jej udziałowców, których wkładki zakładowe dotychczas nie z jego winy nie zostały zarejestrowane. — Z poważaniem Kazimierz Mahler — Zawiadowca Lwowskiej Spółki Wydawniczej

dała rodzicom tam zamieszkałym bieliznę do prania.

Złodziej-Leśniów, który liczy za ledwo 20 lat życia, przepędził z tego 3 lata w kryminale i niedawno opuścił więzienie po odsiedzeniu kary 2 lat za kradzież. W dniu wczorajszym wybrał się na swą wyprawę o godz. 9. a więc w biały dzień. Wyłamał drzwi strychowe, zabrał wszystką bieliznę, z tego 3 damskie koszule ubrał na siebie, zapakował łup w prześcieradła i wyszedł najspokojniej z kamienicy, przechodząc obok mieszkania poszkodowanych, którzy niczego nie zauważyli.

— Pomoc lecznicza dla urzędników prywatnych. Zakład Pensyjny we Lwowie udziela urzędnikom prywatnym znacznych ulg w cenach mieszkania i utrzymania w pierwszorzędnym pensjonacie „Grażyna“ w Truskawcu. Podania wnosić do Zakładu, Piekarska 1A.

Co się stało w mieście?

— Znowu wielkie a zuchwałe oszustwo. W dzisiejszych ciężkich czasach puszczają się różne indywidualia na coraz bezczelniejsze „tricki“ oszukańcze. I tak dwaj bracia Feuer, właściciele składu skór we Lwowie przy ul. Żółtkiewskiej, zakupili od niejakiego Nelkena, właściciela garbarni w Stanisławowie, większą ilość skór, za które zapłacili zaledwo 20% gotówką, zaś na resztę dali rymesy kupieckie innych firm na sumę 2000 dol. Gdy obecnie nadszedł termin płatności tych rymes, okazało się, że są one fałszywe. Poszkodowany uczynił doniesienie karne do policji, lecz oszuści zdolali zawczasu zbiec ze Lwowa.

— Zasnął pijak na wozie i przejechał dziecko. Wczoraj o godzinie 16 przejeżdżał ulicą Kleparowską Karol Mensch z Karaczynowa. Mensch był dobrze podpity i jadąc zasnął na wozie, nie uważał więc na konie. W pewnej chwili przechodziła ulicą 4-letnia Broncia Oleszak, zamieszkała przy ul. Kleparowskiej 9, na którą wóz wjechał i obaliwszy ją spowodował dość liczne i groźne obrażenia. Pijak tymczasem dalej spał. Zaopiekował się więc nim posterunkowy, który go wraz z wozem sprowadził na policję, gdzie konie zatrzymano, a pijaka oddano do aresztów.

— Plaga włamań mieszkaniowych kwitnie. Wczoraj około godziny 3 nieznanymi sprawcy po wybiciu szyby w mieszkaniu Zofii Polaczek przy ul. Adamowej 4, od strony podwórza w parterze, dostali się do wnętrza tej mieszkania i skradli bieliznę i pościel wartości około 700 zł.

Przy ul. Pańskiej 21 nieznanymi sprawcy dostali się wczoraj w nocy do mieszkania prof. Polańskiego, bawiącego obecnie na letnisku i zabrali bieliznę, pościel i garderobę. Dokładnie szkody ustalić nie zdołano, z powodu nieobecności poszkodowanego. Sprawcy dostali się do mieszkania przez oderwanie klódki u drzwi.

Z powodu ułożenia drugiego toru w ul. hr. Andrzeja Potockiego, ustanawia się z powrotem przystanek M. K. E. na rogu ul. Śniadeckich (w celu ewentualnego przesiadania się w kierunku Dworca Głównego) natomiast znosi się dotychczasowy przystanek obok szkoły Marji Magdaleny.

2356

Dyrekcja
Miejskiej Kolei Elektrycznej.

GLUPSTWO WYDANE W 25.000 EGZEMPLARZY.

Warszawa, w sierpniu.

Wydział prasowy komisariatu rządu w Warszawie skonfiskował wydany w 25.000 egzempl. „Elementarz obrazkowy“, w którym znajdują się także ustępy jak „Królestwo Polskie znajduje się w Europie i składa się z 10 gubernii“. Elementarz ten wyszedł nakładem „nowego wydawnictwa“ i ułożony został przez niejakiego Tadeusza W., który ma zostać pociągnięty do odpowiedzialności za wydanie monstrualnie głupiego elementarza.

Z kraju.

Emigracja z Polski w r. 1915. W r. b. wyemigrowało z Polski do krajów zamorskich 461773 osób, w tem 21778 żydów. Wychodźcy chrześcijaństwo emigrują przeważnie do Kanady a żydzi do Palestyny i Argentyny.

Wzrost chorób zakaźnych w Warszawie. Według urzędowych danych statystycznych w Warszawie w pierwszej połowie r. b. wzrosła ogromnie liczba chorób zakaźnych w porównaniu z rokiem 1924 i 1923, zanotowano bowiem zachorowań na choroby zakaźne m. i. w czerwcu 1923 r. 350, w czerwcu 1924 r. 328, zaś w czerwcu obecnego roku 1158.

Walka z chorobami zakaźnymi w Warszawie znacznie osłabła, co znalazło wyraz w budżecie miasta na r. 1925, w którym na zwalczanie chorób zakaźnych wyznaczono poza zwykłymi wydatkami na cele sanitarne — zaledwie sumę 5.000 zł.

Jednoosobowe dorożki samochodowe uruchomione zostaną w Warszawie. Taryfa za kilometr wynosić będzie 25 gr. W Warszawie cyfra dorożek samochodowych dochodzi już do 2000. Są to przeważnie wozy dwu i czteroosobowe.

Samobójstwo oficera. W Warszawie zastrzelił się onegdaj kapitan inżynierji Stanisław Wróblewski. Żona i córeczka po powrocie z miasta znalazła trupa. Przyczyna samobójstwa nieznana. Sp. Wróblewski był zdolnym inżynierem i dzielnym oficerem, nagrodzonym Krzyżem waleczności.

Nadużycia w więzieniu w Łucku. Donoszą stamtąd: Naczeinik więzienia Stempkowski sprzeniewierzył znaczną kwotę i zbiegł wraz z żoną.

Ze świata.

Wykłady polityczne w Genewie. Dla studentów uniwersytetu genewskiego odbędą się w dniach od 7 do 21 września wykłady wybitnych mężów stanu, uczestniczących w sesji Ligi Narodów — między innymi wykład min. Skrzyńskiego o Polsce.

— Szulernie na wielką skalę wykryto 24 bm. w Budapeszcie przy ulicy Rakoczi w mieszkaniu wdowy po profesorze uniwersytetu — Morawczykowej. Aresztowano przy rulecie 47 osób i skonfiskowano dużo pieniędzy i urządzenie rulety. W Budapeszcie szulerczka grasuje szczególnie w klubach.

— Tragedja rodzinna. W Wiedniu, 50-letni portjer poselstwa Jugosłowiańskiego Paweł Obriscal zastrzelił swoją 45-letnią żonę a następnie wystrzelił z rewolweru odebrał sobie życie.

— Katastrofa kolejowa wydarzyła się 23 b. m. w nocy na linii Paryż—Lyon między stacjami Sens a Etigny—Veron. Pociąg pospieszny najeżdżał na drugi stojący na tonię. Zabitych 10 a ciężko rannych 20 osób.

Humor.

MIĘDZY LITERATAMI.

— Co to jest morganatyczne małżeństwo? — pyta się znany literat lwowski swojego przyjaciela.

— O! widzisz. Gdybyś ty się tak rozwiodł ze swoją starą i poślubił córkę Morgana... z miłości.

Zawszad i o wszystkim.

Lwów, 26 sierpnia.

Z pośród wielu rocznie przypadających, omal że codziennie, warto dziś na tem miejscu wspomnieć o rocznicy śmierci wielkiego mistrza bajki Andersena. Któż z nas w dzieciństwie nie zachwycał się „Swiniarkiem“, „Cieniem“, „Szatą królewską“...? Piękny męski, wzruszający idealizm szlachetnie oddziaływający na duszę... Te bajki, czytane nam, lub opowiadane — to słodkie czasy naszego dzieciństwa, niezawsze, może sielskiego i anielskiego, ale zawsze dobrego i kochanego. Och, jak chciałoby się wrócić do tych dobrych czasów...! Chociaż pewien młody polski krytyk literacki twierdzi, że cofanie się do wspomnień dzieciństwa jest ucieczką od rzeczywistości, co, według jego zdania, nie jest zjawiskiem dodatniem. Dlaczego? Czyż dzisiaj-

szcza rzeczywistość jest tak interesująca, wspaniała, że nieładnie jest uciekać od niej? Głupstwo zresztą... Andersen urodził się w r. 1815 w Odensee na wyspie Filomii, jako syn szewca. Szkołę skończył w Kopenhadze. Bardzo wczesnie zaczął już pisywać wiersze i sztuki teatralne, które cieszyły się znacznym powodzeniem. Lecz dopiero podróż do Włoch uczyniła na Andersena ogromne wrażenie i wszczepiła mu kilka nowych zarodków twórczości. Bajki jego stanowią zaledwie niewielki fragment całej twórczości, a przez współczesnych powitane były raczej nieżyczliwie.

Żebyśmy my, ludzie XX wieku mogli z naszym zapasem postępu żyć w czasach L. de Vinci.

Bagatela! Chodzi o parę setek lat! Gdybyśmy wówczas żyli, powtarzam, tobyśmy wiele mogli pomóc L. de Vinci w jego żmudnej

pracy nad skonstruowaniem motoru do latania w powietrzu.

W wydanej niedawno w Londynie książce M. Svara B. Harta'a p.t. „The Mechanical Investigations of Leonardo da Vinci“ znajdujemy ślady tej pracy wielkiego Włocha. Vinci był zwiastunem awiacji, lecz tej, która mogła istnieć przed wynalezieniem motoru mechanicznego. Znał on „coś leższego od powietrza“. Konstruował więc jakieś dziwaczne figury, które napędniał ogrzanem powietrzem i t. d. i t. d. Vinci myślał o awiacji bez motoru; widział on, że ptak lata o własnych skrzydłach, korzystając tylko z energii wiatru... Książka ta jest jeszcze jednym przyczynkiem do badań wszechstronnego geniuszu de Vinci.

Wszystko to błędnie na przeszczeni kilku setek lat wobec tego, co się w naszych czasach, wydarzyło w Paryżu. Oto p. Armando

Castaya, aptekarz z Kaby, zgubił 25.000 dolarów; znalazła je pani Simon dozorczyńni domu, i odniosła do policji. Pan Castaya odzyskał więc swoje pieniądze, ale... zapomniał o nagrodzie, którą obiecał w wysokości 50.000 fr. dać znalazcy. Są jeszcze ludzie uczeni... Działo się to we Francji, jak wspominałem.

Również we Francji grupa nauczycieli zwróciła się do tamtejszego ministra oświaty z prośbą o nauczanie w szkołach... narzeczta bretońskiego, prowansalskiego, czy innego. Pan minister de Monsie odpowiedział: „Nie zaprzeczam znaczeniu, jakie ma narzeczta dla studjów nad historją języka francuskiego. Lecz nauczanie jego w szkole średniej, której czas i tak już jest ograniczony, nie uważam za celowe“.

Wypadek ten jest jednym z evenements w szkolnictwie międzynarodowem. W. Przyłuski.

TARGI WROCLAWSKIE

6—8 września 1925. 2272

Największa wystawa towarów we Wschodniej Europie.

Legitymacje targowe wydaje bezpłatnie nasz zastępca:

Fa. BRACIA MUND

we Lwowie, Sykstuska 23.

50%owa zniżka opłat za wizę paszportową.

Wszystkich informacji, prospektów oraz wykazu wolnych mieszkań udziela

MESSEAMT BRESLAU.

Nauka i wychowanie.

STENOGRAFICZNY instytut. Warszawa, Mokotowska 39, wyucza zainteresowane osoby (pilne, chętnie) listownie, bezpłatnie stenografji, celem rozpo-wszecznienia tejże. 2177

Koncesjonowane Kursy Handlowe J. Hirschprunga ul. Łyczakowska 34. Telef 26-78 przyjmują wpisy na a) jednorooczny kurs handlowy dla młodzieży, b) półrooczny kurs księgowości dla pań i panów. Stenografia, pisanie na maszynie. 2321

NAUCZYCIELKI z obcymi językami, muzyką instruktorzy, Francuski, Niemki, Angielki, froeblianki, pielęgniarki, znajdują zaraz posady. Biuro Niemczynowskiej Lwów, plac Akademicki 3. Telefon 1361. 2341

Różne.

BIURO Niemczynowskiej, Lwów, plac Akademicki 3. Telefon 1361, poleca nauczycielki, nauczycieli, Francuski, Niemki, froeblianki, pielęgniarki, gospodynie, oficjalistów rolnych, lasowych, kucharzy, ogrodników, służbę wszystkich zawodów. 2342

PIERWSZORZĘDNA pracownia kostjumów damskich Bolesława Zawiskiego, św. Zofji 10. Wykonuje solidnie płaszczki, kostjmy, suknie po cenach zniżonych. 2350

OKULISTA dr. Leon Gruder, ordynuje przy ul. Romanowicza 7, od 12-1, 3-5. 2348

Posady i prace.

DOCHODZĄCA poszukuje zajęcia. Piotra Pawła 11, parter na lewo w podwórzu. 2357

ZDOLNY buchalter - akademik poszukuje posady bankowej lub biurowej. Zgłoszenia Antmann, ulica Kołataja 1. 2354

ZALETY i WADY.

Nadeślij charakter pisma swój, lub zainteresowanej osoby, zakomunikuj: imię, rok, miesiąc urodzenia. Otrzymasz szczegółową analizę charakteru, określenie zalet, wad, zdolności, przeznaczenie. Analizę wysyłam po otrzymaniu 3 złotych. Osobiście przyjmuję od 12-7. Protokoły, odczyty, podziękowania nawiąbitniejszych osób stołecy. Warszawa, Psycho - Grafolog, SZYLLER-SZKOLNIK, Piękna 25-9. 2250

POSZUKUJE się p. Czesława Chwalisza, osoby wiedzące o miejscu zamieszkania uprasza się o podanie jego adresu sub: Lublin, Lubartowska 48, Borowicz. 2360

W Sejmikowem Gimnazjum Koedukacyjnem w Kolnie ziemia Łomżyńska jest do objęcia

posada polonisty.

Wynagrodzenie według norm państwowych plus 20% dodatek Sejmikowy. Mieszkanie zapewnione. Zgłoszenia kierować drogą telegraficzną.

2358 Przewodniczący Wydziału: (—) Bieńkiewicz.

Ministerstwo Kolei

sprzeda złom pochodzący z rozbiórki parowozów, mianowicie: **100 ton miedzi.** Szczegółowe ogłoszenie w „Monitorze“ z dnia 21. sierpnia Nr. 192. 2351

NICI
STANISŁAW ABL
Legionów 11. 8265

Zapisujcie się do Ligi Obrony Powietrznej Państwa.

Bank Gospodarstwa Krajowego

CENTRALA w WARSZAWIE, KRÓLEWSKA 5,

załatwia wszelkie operacje bankowe, przyjmuje gotówkę na: a) rachunki bieżące oprocentowane podług umowy; b) asygnaty kasowe płatne okazielemu, oprocentowane od 9 do 12 proc. w stosunku rocznym, zależnie od terminu wypowiedzenia i c) na książeczki oszczędnościowe — na 9 procent rocznie.

Za zwrot wkładów oszczędnościowych i spłatę procentu gwarantuje Skarb Państwa. 2184

ODDZIAŁY: miejski Sienna 17, w Andrychowie, Białej (Bielsko), Białymstoku, Bydgoszczy, Cieszynie, Drohobyczu, Katowicach, Kołomyi, Krakowie, Lublinie, Lwowie, Łodzi, Oświęcimiu, Poznaniu, Przemysłu, Równem, Stanisławowie, Tarnowie, Wadowicach, Wilnie i Żywcu. Przedstawicielstwo w New-Yorku.

Firm. 723

Spidz. III. 254.

Wpis firmy Spółdzielni.

Do rejestru wpisano dnia 9. maja 1925. Siedziba firmy Spółdzielni: Lwów. Brzmienie firmy: „Aroma“ spółdzielnia z ograniczoną odpowiedzialnością we Lwowie. Przedmiot przedsiębiorstwa: Nabywanie i pozbywanie wszelkiego rodzaju towarów niewyjętych z obiegu. Czas trwania spółdzielni: Nieograniczony. Udział członków wynosi 100 złotych, płatny natychmiast przy wstąpieniu. Każdy członek może mieć więcej udziałów. Członkowie odpowiadają udziałami a nadto kwotą odpowiadającą pięciokrotnej wysokości udziału. Zarząd spółdzielni składa się z jednego członka i jednego zastępcy. Członkiem zarządu wybrano Maurycego Kohna, kupca we Lwowie ul. Teatynska 7, zastępca zaś Izraela Weinstein, kupca we Lwowie ul. Legionów 41. Podpis firmy następuje w ten sposób, że pod brzmieniem firmy umieści swój podpis członek zarządu lub tegoż zastępca.

Ogłoszenia spółdzielni umieszczone będą w „Kurjerze Lwowskim“ we Lwowie. Spółdzielnia ma Radę Nadzorczą, złożoną z trzech członków.

Przepisy o likwidacji zgodne z ustawą o spółdzielniach.

Sąd okręgowy cywilny jako handlowy we Lwowie dnia, 9. Maja 1925 r. 2362